

Kohtuasi C-100/19

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

8. veebruar 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Cour d'appel de Bruxelles, section Cour des marchés (Belgia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

23. jaanuar 2019

Kaebuse esitajad:

Viasat UK Ltd

Viasat Inc.

Vastustaja:

Institut belge des services postaux et des télécommunications
(Belgia posti- ja telekommunikatsiooniteenuste amet, „IBPT“)

Menetluse astunud kolmandad isikud:

Inmarsat ventures Ltd

Eutelsat S.A.

I. Kohtuvaidluse ese ja andmed

- 1 Inmarsat Ventures Ltd (edaspidi „Inmarsat“) on üks kahest operaatorist, kellel on lubatud Euroopa Liidus kasutada 2 GHz sagedusala liikuva kosmoseside teenuste (edaspidi „liikuva kosmoseside teenused“) pakkumiseks.
- 2 Inmarsat arendab sellel sagedusalal välja teenust „EAN“ (European Aviation Network; Euroopa Lennundusvõrk), mille käivitamist ta aktiivselt ette valmistab ja mis seisneb pideva lairiba internetiühenduse pakkumises kõigil Euroopa Liidus toimuvatel lendudel niisuguse süsteemi abil, mis hõlmab nii satelliiti kui ka

maapealset 4G antennisüsteemi, mida nimetatakse „komplementaarseteks maakomponentideks“ (edaspidi „komplementaarsed maakomponendid“).

- 3 Inmarsat märgib, et ta ehitas Kreekasse satelliitside maajaama ja viis 28. juunil 2017 orbiidile oma EAN-satelliidi, mis võeti kasutusele 29. augustil 2017. Inmarsat sõlmis oma komplementaarsete maakomponentide võrgustiku kasutamiseks partnerluslepingu Deutsche Telekomiga. Ta märgib, et ta taotles ja sai vajalikud load komplementaarsete maakomponentide paigaldamiseks kõigisse Euroopa Liidu liikmesriikidesse (välja arvatud Rumeeniasse) ning Norrassa ja Šveitsi.
- 4 Belgia posti- ja telekommunikatsiooniteenuste amet (Institut belge des services postaux et des télécommunications; edaspidi „IBPT“) andis Inmarsatile 7. augusti 2018. aasta otsuse alusel kuue komplementaarse maakomponendi kasutusõigused Belgias.
- 5 Viasat osutab erinevat liiki teenuseid satelliitide kaudu ja pakub eelkõige Eutelsatiga sõlmitud partnerluslepingu raames lennuaegset internetiühenduse teenust (*Inflight connectivity*; IFC) Euroopa Liidus tegutsevatele lennuettevõtjatele.
- 6 Viasat väidab, et EAN-teenus ei vasta projektile, mille põhjal Euroopa Komisjon Inmarsati välja valis, ja et samuti ei ole see teenus vastavuses Euroopa Liidu õigusliku raamistikuga. Viasat kritiseerib üldjoontes kõnealust 2 GHz sagedusala kasutamist, mis seisneb peamiselt ilma satelliidi osaluseta õhk-maa-sideteenustes, aga mitte liikuva kosmoseside teenustes.
- 7 Viasat heidab komisjonile ka ette, et ta ei takistanud kõnealust kõrvalekaldumist, ja on esitanud Üldkohtule 24. aprillil 2017 tegevusetuse hagi (kohtuasi T-245/17, ELT, C 213, lk 33).
- 8 Lisaks on Viasat esitanud mitmetele liikmesriikide kohtutele hagiavaldused, milles ta vaidlustab Inmarsatile niisuguste komplementaarsete maakomponentide jaoks väljastatud riigisiseseid load, mis Inmarsatile on väljastatud EAN-teenuse osutamiseks Euroopa Liidu liikmesriikides.
- 9 Viasat kritiseerib käesolevas kohtuasjas luba, mille IBPT väljastas kuue Belgiasse paigaldatud komplementaarse maakomponendi jaoks, ja palub Cour d'appel de Bruxelles, section Cour des marchés'l (Brüsseli apellatsioonikohus, kaubanduskohtu osakond, Belgia) selle tühistada. Eutelsat on astunud menetlusse Viasati nõuete toetuseks.

II. Vaidlusalused õigusnormid

Liidu õigus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2008. aasta otsus nr 626/2008/EÜ liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta (edaspidi „otsus liikuva kosmoseside teenuste kohta“)

10 I jaos „Eesmärk, reguleerimisala ja mõisted“ on sätestatud:

„Artikkel 1 - Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva otsuse[ga] [...]

luuakse ühenduse menetlus liikuva kosmoseside operaatorite ühiseks valimiseks süsteemide puhul, mis kasutavad otsuse 2007/98/EÜ kohaselt 2 GHz sagedusala, mis hõlmab raadiospektrit maajaama saatesagedustel 1980–2010 MHz ja maajaama vastuvõtusagedustel 2170–2200 MHz. Samuti sätestatakse sellega valitud operaatoritele liikuva kosmoseside süsteemide käitamiseks nimetatud sagedusala piires määratud raadiospektri kasutuslubade andmise kooskõlastatud kord liikmesriikides.

2. Liikuva kosmoseside süsteemide operaatorid valitakse ühenduse menetlusega vastavalt II jaole.

3. Väljavalitud liikuva kosmoseside süsteemide operaatorid saavad liikmesriikidelt load vastavalt III jaole.

[...]

Artikkel 2 – Mõisted

[...] Kasutatakse [...] järgmisi mõisteid:

a) „liikuva kosmoseside süsteemid“ – elektroonilised sidevõrgud ja nendega seotud seadmed, millega tagatakse raadioside liikuva maajaama ja ühe või mitme kosmosejaama vahel või liikuvate maajaamade vahel ühe või mitme satelliidi vahendusel või liikuva maajaama ja ühe või mitme paikse komplementaarse maakomponendi vahel. Selline süsteem peab sisaldama vähemalt ühte satelliiti;

b) liikuva kosmoseside süsteemide „komplementaarsed maakomponendid“ – paiksed maajaamad, mida kasutatakse liikuva kosmoseside teenuse kättesaadavuse parandamiseks geograafilistes piirkondades süsteemi satelliidi/satelliitide katteala piires, kus ei ole võimalik tagada nõuetekohase kvaliteediga sidet ühe või mitme satelliidiga.“

11 II jaos „Valikumenetlus“ on sätestatud:

„Artikkel 4 – Taotluste vastuvõetavus

1. Kohaldatakse järgmisi vastuvõetavuse kriteeriume:

[...]

c) taotlus sisaldab taotleja kohustust tagada, et:

i) kavandatava liikuva kosmoseside süsteemi teeninduspiirkond katab liikuva kosmoseside teenuse osutamise alustamisest alates vähemalt 60% liikmesriikide maismaa kogupindalast;

ii) liikuva kosmoseside teenus on kättesaadav kõikides liikmesriikides ning vähemalt 50 protsendile elanikkonnast ja vähemalt 60% ulatuses iga liikmesriigi maismaa kogupindalast taotleja poolt kindlaksmääratud ajaks, kuid mitte mingil juhul hiljem kui seitsme aasta möödudes pärast vastavalt artikli 5 lõikele 2 või artikli 6 lõikele 3 vastu võetud komisjoni otsuse avaldamist.

[...]“¹

12 III jaos „Loa andmine“ on sätestatud:

„Artikkel 7 – Valitud taotlejatele loa andmine

1. Liikmesriigid tagavad, et valitud taotlejatel on kooskõlas tähtaja ja teeninduspiirkonnaga, mille suhtes on valitud taotlejad võtnud kohustuse vastavalt artikli 4 lõike 1 punktile c ning vastavalt siseriiklikule ja ühenduse õigusele, õigus kasutada konkreetset raadiosagedusala, mis on määratletud vastavalt artikli 5 lõikele 2 või artikli 6 lõikele 3 vastu võetud komisjoni otsuses, ning õigus liikuva kosmoseside süsteemi käitamiseks. Nad teavitavad väljavalitud taotlejaid vastavalt nendest õigustest. [...]

Artikkel 8 – Komplementaarsed maakomponendid

1. Liikmesriigid tagavad kooskõlas siseriikliku ja ühenduse õigusega, et nende pädevad asutused väljastavad II jao kohaselt valitud ja artiklile 7 vastava spektrikasutusloa saanud taotlejatele load, mis on vajalikud liikuva kosmoseside süsteemide komplementaarsete maakomponentide pakkumiseks nende territooriumil.“

Artikkel 9 – Järelevalve ja jõustamine

¹ „Vastavalt artikli 5 lõikele 2 või artikli 6 lõikele 3 vastu võetud komisjoni [otsus]“, mida alapunktis ii on nimetatud, on komisjoni 13. mai 2009. aasta otsus 2009/449/EÜ liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate üleeuroopaliste süsteemide operaatorite valiku kohta, avaldatud ELT L 149, 12.6.2009. Seda sätet saab seega mõista järgmiselt: „[...] taotleja poolt kindlaksmääratud ajaks, kuid mitte mingil juhul hiljem kui [13. juunil 2016]“.

[...]

3. Meetmed, millega määratakse kindlaks vajalikud meetodid lõikes 2 osutatud jõustamiseeskirjade, sealhulgas lubade kooskõlastatud peatamise või tühistamise eeskirjade kooskõlastatud kohaldamiseks artikli 7 lõikes 2 sätestatud ühiste tingimuste rikkumise korral, mille eesmärk on muuta käesoleva otsuse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 10 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Komisjoni 10. oktoobri 2011. aasta otsus 2011/677/EL liikuva kosmoseside teenuseid käsitlevate jõustamiseeskirjade kooskõlastatud kohaldamise meetodite kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 626/2008/EÜ artikli 9 lõikele 3

13 Artikkel 1 – Sisu, eesmärk ja reguleerimisala

„1. Käesolevas määruses sätestatakse liikuva kosmoseside teenuseid käsitlevate jõustamiseeskirjade kooskõlastatud kohaldamise meetodid volitatud operaatorite suhtes nende loale lisatud ühiste tingimuste väidetava rikkumise korral.

2. Võttes arvesse liikuvate kosmoseside teenuste piiriülest laadi, on sidekomitee kaasabil toimuva kooskõlastamise eesmärk eelkõige hõlbustada üldist arusaamist mis tahes väidetava rikkumise asjaoludest ja selle tõsidusest ning saavutada siseriiklike jõustamiseeskirjade järjepidev kohaldamine kogu ELis, sh mis tahes võetud meetmete kooskõlastatud ajastamine, eelkõige siis, kui rikkumised on samalaadsed.“

Belgia õigus

11. veebruari 2013. aasta kuninglik määrus liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide kohta (arrêté royal MSS; edaspidi „kuninglik määrus liikuva kosmoseside teenuste kohta“) rakendab niisugust osa otsusest liikuva kosmoseside teenuste kohta, mis puudutab liikmesriike. Selle alusel on kahel komisjoni poolt valitud operaatoril lubatud kasutada 2 GHz sagedusala.

Kõnealuse kuningliku määruse artiklis 1 on korratud otsuses liikuva kosmoseside teenuste kohta sisalduvaid liikuva kosmoseside teenuste ja komplementaarsete maakomponentide mõisteid.

Artiklis 3 on sätestatud:

„Vähemalt 50% elanikkonnast ja 60% Belgia territooriumist on kaetud 13. juuniks 2016“.

Artiklis 8 on loetletud tingimused, mille alusel operaatorid võivad paigaldada komplementaarsete maakomponente; need tingimused hõlmavad teavitamist, komplementaarsete maakomponentide heakskiitu ja komplementaarsete maakomponentide näitajatest ja paigalduskohast IBPT teavitamist. Artiklis 9 on

sätetatud, et ühtegi täiendavat teenust ei tohi pakkuda ainult komplementaarsete maakomponentide kaudu. Satelliitsüsteemi rikke korral ei tohi nimetatud komplementaarsed maakomponendid üksi toimida üle 18 kuu.

III. Poolte seisukohad

A. Viasat

- 14 Viasat väidab eelkõige seda, et Inmarsatil oli kohustus katta oma teenustega „vähemalt 50% elanikkonnast ja 60% Belgia territooriumist [...] 13. juuniks 2016“. Kuna see tingimus ei olnud nimetatud kuupäevaks täidetud, ei oleks IBPT tohtinud komplementaarsete maakomponentide jaoks luba väljastada.
- 15 Levialaliste kohustuse täitmata jätmine on tuvastatud, sest Inmarsat märgib, et sellel kuupäeval tellis ta satelliidi valmistamise, ning Viasat märgib, et on kindel, et seda ei olnud veel paigaldatud ning veel vähem oli see kasutusel viisil, mis võimaldab teha teenuse kättesaadavaks 50 protsendile elanikkonnast ja 60% ulatuses Belgia territooriumist. Inmarsat viis oma satelliidi „EAN“ orbiidile alles 28. juunil 2017. Kõnealune satelliit ei ole kaubanduslikult siiski veel toimiv ja järelikult ei ole Inmarsat liikuva kosmoseside süsteemi veel kasutanud liikuva kosmoseside teenuste osutamiseks 2 GHz sagedusalal.
- 16 Viasat leiab seetõttu, et IBPT võttis vaidlustatud otsuse vastu seaduslikkuse põhimõtet eirates, sest liikuva kosmoseside süsteemi, mille lahutamatuks osaks peavad komplementaarsed maakomponendid tingimata olema, ei eksisteerinud isegi niivõrd, et see vastaks vähemalt kohustusele, mis on kehtestatud otsusega liikuva kosmoseside teenuste kohta.

B. Eutelsat

- 17 Eutelsat lisab, et isegi kui oletada, et Inmarsat viib ühel päeval EAN-i orbiidile kaubanduslikul eesmärgil, siis igal juhul ei suuda ta iial osutada katkematut liikuva kosmoseside kommertsteenust vähemalt 50 protsendile elanikkonnast ja 60% ulatuses Belgia territooriumist nii, nagu pidas seda silmas Euroopa Liidu seadusandja. Esiteks on EAN-i puhul tegemist nimelt teenusega, mis on täielikult mõeldud kogu maailma lennureisijatele ja mitte üksnes niisugustele lennureisijatele, kelle teenuseid kasutavad Belgia kodanikud. Ärikliente või suhteliselt jõukaid kliente, kes soovivad jätkata oma e-kirjade lugemist ja filmide vaatamist Euroopa kohal toimuva lennu ajal, ei ole oletuslikult üle 50% Belgia elanikkonnast. Seda eriti seetõttu, et kõnealune klientuur ei koosne enamalt jaolt Belgia kodanikest ega isegi Euroopa Liidu kodanikest. Sihtgrupp, kellele EAN-teenus on suunatud, on täielikult vastuolus eesmärkidega, mis on otsusel liikuva kosmoseside teenuste kohta ja kuninglikul määrusel liikuva kosmoseside teenuste kohta. Teiseks muutis Inmarsat oma esialgset plaani ja otsustas jätta orbiidile viimata satelliiti, mille kogu koormus on suunatud liikuva kosmoseside

teenustele, vaid kasutada vähendatud koormust „condosat’il“, mille tulemusel kahaneb liikuva kosmoseside teenuste töövõime suures ulatuses.

C. IBPT

- 18 IBPT leiab, et õigusnormid annavad Inmarsatile loa kasutada liikuva kosmoseside süsteemi kindlaksmääratud sagedusaladel ning loovad väljavalitud operaatoritele tõelise ja subjektiivse õiguse komplementaarsete maakomponentide paigaldamiseks, kui täidetud on kolm tingimust, mis on sätestatud kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artiklis 8.

Komplementaarsete maakomponentide paigaldamise loast ei saa sugugi keelduda põhjusel, et levialaline kohustus oli täitmata 13. juuniks 2016. Säte ei seo kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 3 täitmata jätmist karistuste või komplementaarsete maakomponente puudutava loa taotlemisõigusest ilmajäämisega. IBPT-l oli seega endiselt pädevus väljastada luba komplementaarsete maakomponentide jaoks pärast 13. juunit 2016.

- 19 IBPT märgib veel:

- tähtaeg 13. juuni 2016 ja levialalised kohustused tulenevad otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktist ii, mis puudutab operaatorist taotleja poolt kohustuste võtmist enne tema väljavalimist; kui Inmarsati väljavalimine tuleks seada kahtluse alla, saaks seda teha üksnes liidu tasandil;
- IBPT õiguslikku seisundit käsitleva seaduse artikkel 21 võimaldab tal kontrollida antud õigusi ja karistada operaatorit, kes oma kohustusi ei täida, kuid see ei anna talle õigust keelduda loa andmisest, kui kuningliku määrusega kindlaks määratud tingimused on täidetud; see on kooskõlas otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 9 lõikega 2.

D. Inmarsat

- 20 Inmarsat leiab veel, et tähtaja järgimata jätmise tagajärjeks ei saa olla see, et IBPT ei tohi enam väljastada luba tema komplementaarsete maakomponentide jaoks. Kuninglik määrus liikuva kosmoseside teenuste kohta annab Inmarsatile õiguse kasutada sagedusi, mis talle 2 GHz sagedusalal on antud. Kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artiklis 3 kindlaks määratud tähtaja järgimata jätmise korral ei ole ette nähtud sellest õigusest ilmajäämist ega IBPT-lt pädevuse äravõtmist. Ükski säte liikuva kosmoseside teenuste õiguslikust raamistikust ei sea komplementaarsete maakomponentide jaoks lubade andmise tingimuseks üldist vastavuskontrolli kõnealuse õigusliku raamistikuga liikuva kosmoseside teenuste süsteemi kohta, mille osaks peavad kõnealused komplementaarsed maakomponendid olema.

- 21 Kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artiklis 3 ettenähtud levialaga seotud nõue ei ole kaotanud siiski toimet. Kõnealune nõue moodustab osa õiguslikust raamistikust ja IBPT on pädev kontrollima selle täitmist. Kui IBPT-l tuleb nentida, et Inmarsat on õiguslikku raamistikku rikkunud, on ta pädev võtma vajalikke meetmeid. Inmarsati poolt levialalise kohustuse tähtaega puudutava oletatava rikkumine tagajärg ei saa olla IBPT pädevuse kaotus, sest just IBPT on pädev vajadusel karistama sellise rikkumise eest.
- 22 Kuna Inmarsat on saanud õiguse kasutada sagedusi 2 GHz sagedusalal liidu tasandil ja kuna EAN-satelliidi orbiidile viimise tähtajal oli identne mõju kogu liidu territooriumile, siis ei saa kõnealuse hilinemise tagajärgi lahendada liikmesriigi tasandil. Euroopa Komisjon on ainus asutus, kes saab hinnata liikmesriikide reguleerivate asutuste pädevuse väidetavat kaotust EAN-i komplementaarsete maakomponentide jaoks riigisiseste lubade väljastamisel. Just sel põhjusel esitas Viasat Euroopa Liidu Üldkohtule tegevusetuse hagi (kohtuasi T-245/17, pooleliolev menetlus).
- 23 Isegi kui tegemist oli hilinemisega, viidi satelliit lõpuks orbiidile, mille tulemusel tagab EAN ka Euroopa Liidu territooriumi – ja isegi väljaspool seda –, täieliku geograafilise katvuse. Hõlmatud on seega kogu Belgia elanikkond, isegi kui tuleb tunnistada, et kattumise määra elanikkonna põhjal tuleb mõista lähtuvalt EAN-i eesmärgist pakkuda teenuseid lennuettevõtjate poolt veetavatele reisijatele. Iga Euroopa Liidu kodanik, kes reisib lennukiga, võib seega teenust tarbida. Õigusnormidega kehtestatud tingimus käsitleb katvust ja tegemist ei ole tingimusega, mille kohaselt 50% elanikkonnast peab teenust tegelikult kasutama.

Liikmesriikide pädevad asutused jagavad seda seisukohta, sest nad on teinud otsuse taotletud komplementaarsete maakomponentide paigalduste kasuks; keegi neist ei ole tunnistanud, et neil puudub pädevus tähtaegade ületamise tõttu.

IV. Apellatsioonikohtu hinnang

- 24 Apellatsioonikohus nendib esiteks vaidluse puudumist selles, et Inmarsat võttis oma taotluses kohustusi, mis on sätestatud otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 4 lõike 1 punktis c, ja teiseks, et on tuvastatud, et Inmarsat ei ole täitnud kohustust teha teenus kättesaadavaks 50 protsendile elanikkonnast ja 60% ulatuses Belgia territooriumist 13. juuniks 2016, mis on kuupäev, mil EAN-teenus veel ei toiminud.
- 25 Analüüsisides väidet, mille Viasat esitab selle kohta, et Inmarsat ei ole täitnud kindlaksmääratud katvuspääramärasid, leiab apellatsioonikohus, et kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 3 redaktsioon, milles on korratud samu piirmäärasid, ei võimalda esmapilgul kindlaks teha, kas seadusandja kavatses niisuguse levialalise kohustuse täitmise seada eeltingimuseks valitud operaatorile antavate õiguste kasutamisele, eelkõige õigusele paigaldada komplementaarseid maakomponente Belgias.

Kõnealusele sättele soovitava toime andmiseks tuleb seda *a priori* siiski nii tõlgendada.

Kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artiklis 3 on korratud operaatorite poolt täitmisele kuuluvad levialalised kohustused, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses liikuva kosmoseside teenuste kohta. Liikmesriigi säte erineb siiski otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 4 lõike 1 punktis c sisalduvast sättest, sest viimati nimetatud säte puudutab kohustust, mille operaator peab võtma oma taotluses enne, kui ta osutub valituks. Otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 7 lõikes 2 on siiski sätestatud, et valitud taotlejatele antud õiguste suhtes kohaldatakse erinevaid tingimusi, mille hulgas on tingimus, et valitud taotlejad „täidavad kõik oma taotluses või võrdleva valikumenetluse jooksul võetud kohustused“.

- 26 Apellatsioonikohus leiab, et vastavalt kooskõlalise tõlgendamise põhimõttele tuleb kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artiklile 3 antud kohaldamisala tõlgendada kooskõlas otsusega liikuva kosmoseside teenuste kohta, mille rakendamine on kuningliku määruse eesmärk, ning lähtudes kõnealuse otsuse puhul selle sõnastusest, kontekstist ja eesmärkidest.
- 27 Otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 4 lõike 1 punktis c on sätestatud, et iga taotleja peab oma taotluses võtma kohustuse täita järgmised levialalised kohustused:
- kavandatava liikuva kosmoseside süsteemi teeninduspiirkond katab liikuva kosmoseside teenuse osutamise alustamisest alates vähemalt 60% liikmesriikide maismaa kogupindalast;
 - liikuva kosmoseside teenus on kättesaadav kõikides liikmesriikides ning „vähemalt 50 protsendile elanikkonnast ja vähemalt 60% ulatuses iga liikmesriigi maismaa kogupindalast taotleja poolt kindlaksmääratud ajaks, kuid mitte mingil juhul hiljem kui [...]“ [13. juunil 2018].
- 28 Otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 7 lõikes 2 on sätestatud, et valitud taotlejatele antavate lõikega 1 hõlmatud õiguste suhtes kohaldatakse erinevaid tingimusi – „ühiseid tingimusi“, mille hulgas on tingimus täita kõik kohustused, mis taotleja on oma taotluses võtnud ja mis hõlmab artikli 4 lõike 1 punkti c alusel võetud levialalisi kohustusi.
- 29 Otsus 2011/667 näeb muu hulgas kõnealuste ühiste tingimuste täitmise kontrolliks ette kooskõlastatud menetluse liidu tasandil.

Kõnealust kooskõlastatud menetlust peetakse soovitavaks, arvestades liikuva kosmoseside teenuste piiriülest laadi, et „hõlbustada üldist arusaamist“ ja „saavutada siseriiklike jõustamiseeskirjade järjepidev kohaldamine kogu ELis“ (otsuse artikli 1 lõige 2). Selleks menetluseks ette nähtud etappidest on võimalik järeldada, et selles menetluses peetakse *a priori* silmas juhtumeid, mille puhul juhul, kui liikmesriigi asutused on andnud loa valitud operaatorile, on need

asutused teadlikud ühe või mitme niisuguse ühise tingimuse täitmata jätmisest, mida operaator suudab heastada. Menetlus võimaldab esiteks liikmesriikide ja komisjoni vahelist koordineerimist ning teabevahetust ja teiseks hoida ära seda, et riigisisene luba tühistatakse enne, kui asjaomasel operaatoril on olnud võimalus olukord heastada. Kooskõlastatud menetlusega ei ole reguleeritud niisuguste asutuste rolli liikmesriikides, kes teevad otsuseid komplementaarsete maakomponentide lubade taotluste kohta, mis on endiselt otsusega liikuva kosmoseside teenuste kohta sätestatud küsimus.

- 30 Käesolevas kohtuasjas rõhutab apellatsioonikohus, et kehtestatud tähtaegu ei ole järgitud ega ole võimalik enam järgida. Seega ei saa levialaliste kohustuse rikkumist heastada. Kuna kohustuse rikkumine on lõplik, oleks menetlusökonoomia seisukohast *a priori* eelistatud, et asjaomane liikmesriigi pädev asutus peaks või saaks komplementaarsete maakomponentide jaoks loa andmata jätta, selle asemel et otsustada, et ta ei saa komplementaarsete maakomponentide jaoks loa väljastamise otsuse raames kõnealust rikkumist arvesse võtta, kuid võib seda teha üksnes hiljem otsuses 2011/667 ette nähtud menetluse raames, mis võib tõsisematel juhtudel viia loa tühistamiseni. Sätetele antav soovitatav toime ning ühise tingimuse tuvastatud ja lõplikust rikkumisest tulenevad tagajärjed on samasuunalised.

Apellatsioonikohus leiab, et sellega seoses võib väita, et valitud taotlejal, kes ei täida 13. juuniks 2016 otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii ettenähtud levialalist kohustust, ei ole enam tegelikult õigusi kasutada 2 GHz sagedusalas raadiospektrit ega õigust kasutada liikuva kosmoseside süsteemi.

Otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artiklis 8 on ettenähtud liikmesriikide kohustus tagada, et nende pädevad asutused „väljastavad II jao kohaselt valitud ja artiklile 7 vastava spektrikasutusloa saanud taotlejatele“ load, mis on vajalikud komplementaarsete maakomponentide pakkumiseks nende territooriumil. Sellega seoses võib väita, et väljavalitud taotleja, kes ei ole levialalist kohustust ettenähtud kuupäevaks täitnud, ei ole seega kõnealuse sättega hõlmatud.

Nii võis seadusandja seada kuningliku määruse liikuva kosmoseside teenuste kohta artiklis 3 ettenähtud levialalise kohustuse täitmise eeltingimuseks valitud operaatoritele antud õiguste kasutamise, eelkõige õiguse paigaldada üks või mitu komplementaarset maakomponenti Belgia territooriumile; mis võimaldab niisugusel juhul ära hoida otsuses 2011/677/EL ettenähtud kooskõlastatud menetluse abil kohustusest möödahiilimist, mida võib pidada õiguse ja karistuse tõhusust kahjustavaks.

Väljavalitud operaatori tähtaegade eiramise eest karistamata jätmise võtab väljavalitud operaatorite poolt nende valimise staadiumis võetud levialaliselt kohustuselt toime, kuigi just valimismenetluses on arvestatud operaatorite võimet pakkuda kehtestatud tähtaegade jooksul liikuva kosmoseside teenuseid (vt

eelkõige esimesel leheküljel joonealuses märkuses viidatud otsuse 2009/449 põhjendused), mis moonutab valimismenetlust ja operaatoritevahelist konkurentsi.

- 31 Eelnevat arvesse võttes leiab apellatsioonikohus, et tuleb paluda Euroopa Kohtul tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 4 lõike 1 punkti d, artikli 7 lõiget 1 ja artikli 8 lõiget 1. Tegemist on tõlgendusküsimusega, mis on liidu õiguse ühetaolise kohaldamise seisukohast üldise tähtsusega, kuna otsuse liikuva kosmoseside teenuste kohta artikli 4 lõike 1 punktis c ettenähtud levialalise kohustuse täitmise või täitmata jätmise küsimus võib samamoodi tekkida teistes liidu liikmesriikide kohtutes, kui arvestada paljusid pooleliolevaid menetlusi, mis puudutavad liikmesriikide pädevate asutuste poolt Inmarsati komplementaarsete maakomponentide jaoks antud lubasid enamikus liidu riikides.

V. Eelotsuse küsimused

- 32 Apellatsioonikohus esitab järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2008. aasta otsus nr 626/2008/EÜ liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta artikli 4 lõike 1 punkti c alapunkti ii, artikli 7 lõiget 1 ja artikli 8 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et juhul, kui on ilmnunud, et viimati nimetatud otsuse II jao kohaselt valitud operaator ei ole liikuva kosmoseside süsteemi kaudu pakkunud liikuva kosmoseside teenuseid kõnealuse otsuse artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii sätestatud tähtpäevaks, peavad sama otsuse artikli 8 lõikes 1 nimetatud liikmesriikide pädevad asutused keelduma kõnealusele operaatorile loa andmisest komplementaarsete maakomponentide kasutamiseks, sest kõnealune operaator ei ole täitnud oma taotluses võetud kohustust?

2. Kas juhul, kui esimesele küsimusele vastatakse eitavalt, tuleb neid samu sätteid tõlgendada nii, et samas kontekstis võivad sama otsuse artikli 8 lõikes 1 nimetatud liikmesriikide pädevad asutused keelduda kõnealusele operaatorile lubade andmisest komplementaarsete maakomponentide kasutamiseks, sest kõnealune operaator ei ole täitnud levialalist kohustust 13. juuniks 2016?“